

Porabje

TEDNIK SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 4. oktobra 2018 - Leto XXVIII, št. 40

stran 2

OBLETNICA SVETLOBNEGA KRIŽA V SAKALOVCIH – Z BLAGOSLOVOM ZLATOMAŠNIKA

KRŪJ SI SLUŽI TAK, KA POMAGA DELAVCOM
stran 7

SPROBO SEM, ČE REJSAN ...
stran 8

INDAŠNJA INO MODERNA SREDIŠČA
stran 9

OB EVROPSKEM DNEVU JEZIKOV

Skoraj vsak dan je dan nečesa, zato omembe v medijskih poročilih gredo kar mimo nas. Toda – dan jezikov je že nekaj, kar bi moralo pritegniti našo pozornost. Zamisel o posebnem

dnevu, posvečenem jeziku, njihovu učenju, razvijanju in ohranjanju, je gotovo dobra in 26. septembra se je dan jezikov praznoval že 17-ič. Je v tem desetletju in nekaj, odkar vsaj en dan v letu malo več govorimo o pomenu učenja jezikov, ta zavest kaj močnejša? Je pomen ohranjanja majhnih in zato ogroženih jezikov bolj v zavesti ljudi, predvsem pa snovalcev jezikovne politike? Tako v Sloveniji kot na Madžarskem se – kolikor spremljam medije – ni kaj dosti in obširno govorilo o tem. Pa bi se moralo. Na spletnih straneh slovenskega državnega statističnega urada so sicer objavili zanimive podatke o obvladovanju tujih jezikov pri slovenskih državljanih. Menda smo na tem področju v primerjavi z drugimi Evropejci kar dobri. Toda sama se velikokrat vprašam: Koliko in v kakšni obliki pa dejansko obvladamo svojo slovensko materinščino? Koliko slovenskih državljanov bi brez večjih težav napisalo recimo doživljajski spis, opis ali oris nečesa ali katero izmed besedil praktičnega sporazumevanja brez prevelikega števila napak in z upoštevanjem vseh besedilnih zakonitosti ter sestavin? Koliko državljanov v celoti razume zapletena besedila tiskovin, obrazcev, navodil ..., ki so nujni del našega vsakdanjega življenja? Koliko ljudi (tudi visoko izobraženih) zna pojasniti, kaj pomenijo besedne zveze *fiskalno pravilo, toplogredni plini, zelena energija, neoliberalistična ekonomija* ..., ki so glavne mantre političnih veljakov? Nekaj časa se je govorilo, da ni pomembno, kako neko stvar zapišeš, to velja tudi za elektronska sporočila, ampak kaj sporočaš. Prepričana sem, da so take trditve hudo napačne in da vodijo v razgradnjo vseh pravil oblikovanja sporočil, kar že vidimo v različnih javno dostopnih pisnih sporočilih, visokošolski in univerzitetni učitelji pa bentijo ob pisnih polizdelkih študentov. Vem, da to ni le slovenski problem, digitalna doba pač pobira svoj davek. A jezik in dobro obvladovanje le-tega je naša osebna izkaznica, po jeziku smo ljudje. Zato se vsaj ob dnevu, posvečenem jeziku, zamislimo, kakšen odnos imamo mi do svojega in drugih jezikov.

Valerija Perger

Obletnica svetlobnega križa v Sakalovcih – z blagoslovom zlatomašnika

Na dan sv. Gellérta proti večeru se je umiril tudi močan veter, ki je v tistih dneh oznanjal začetek jeseni v Porabju. Ljudje so v dolgih vrstah prihajali k svetlobnemu križu, ki se dviga nad Sakalovci, med potjo so se ustavljali pri postajah križevega pota, ki vodijo na grič s svetlobnim križem. Prihajali so k sveti maši, prihajali so se zahvaljevati za milosti, in se tudi spominjati. Nabirat si moči, da bi lažje prenašali težave vsakdanjih križev. Sveto mašo je služil zlatomašnik Vilmos Harangozó, somaševali so markovski župnik Dejan Horvat, duhovnik bolnice v Zalaegerszegu András Takács in domači župnik Tibor Tóth.

Berilo je prebiral domačin Robert Časar

Duhovnika, ki je kar osem let služil na dolnjeseeniški župniji, kamor so takrat spadali tudi Sakalovci, je najprej s pesmijo pozdravila mlada Sakalovčanka Noémi Illés. 73-letnemu dekanu, ki sedaj župnikuje v Kőszegu, je dobrodošlico izrekla tudi sakalovska županja Valerija Rogan, ki je izpostavila, da se verniki iz Porabja in tudi širše že osmič srečujejo pri zahvalnem obredu pri svetlobnem križu. Poudarila je, da so se na letošnjo obletnico pripravljali s posebnim veseljem, saj so za celebranta svete maše povabili župnika, ki letos praznuje 50. obletnico svojega posvečenja.

»Cerkev je slavljen le, če je

polna vernikov,« je izpostavil župnik Vilmos Harangozó, vesel, da se je v lepem naravnem okolju pri njegovi zlati

zdržena cerkvena pevska zbor z Gornjega Senika in Števanovcev pod vodstvom organista Gáborja Sebestyéna.

Mašo je daroval zlatomašnik Vilmos Harangozó, ki je 8 let župnikoval na dolnjeseeniški župniji; ob njem župniki András Takács, Dejan Horvat in Tibor Tóth

maši zbralo več kot sto petdeset vernikov. V pridigi se je

Do konca svete maše, ki se je začela ob 18. uri, se je zmračilo in so se prižgale tudi lučke na svetlobnem križu. Po blagoslovu zlatomašnika Vilmosa Harangozója so se nad vasjo razlili zvoki svete pesmi Večerni zvon.

Slovesnost se je končala z agapejem v sakalovskem kulturnem domu, kamor so povabili vse vernike, ki jih je pogostila domača samouprava. Za pecivo so poskrbele domače gospodinje.

Zlatomašnik Vilmos Harangozó se je pogovarjal z mar-

Pri maši je sodeloval združeni pevski zbor iz Števanovcev in Gornjega Senika pod vodstvom organista Gáborja Sebestyéna

osredotočil na odrešilno moč križa. Dejal je: križ, kot nekdanje sredstvo za mučenje je postal simbol odrešenja in vrata v večno življenje.

Pri zahvalni sveti maši (24. septembra) sta sodelovala

sikaterim svojim nekdanjim vernikom, tudi z nekdanjimi „svojimi otroki“, ki so med tem časom že odrasli. Tudi sam se je rad spominjal časov, ki jih je preživel med Porabci.

László R. Horváth

»Vsak človek ima svojo pot. In vsaka pot ima svoj pomen.«

ANJI ŠTEFAN 22. VEČERNICA ZA DROBTINE IZ MIŠJE DOLINE

V programu 23. srečanja slovenskih mladinskih pisateljev *Oko besede 2018* so se zvrstili številni pomenljivi dogodki, povezani s pi-

divja zima Jane Bauer, (ki je izšla pri KUD Sodobnost International), *Ponikalnice* Miroslava Košute iz Trsta (založba Miš), *Gospa*

Predsednik žirije za večernico Igor Saksida o zbirki Anje Štefan: »Izvrstna pesniška zbirka Drobtine iz mišje doline, ena najboljših sodobnih knjig poezije za otroke, se osredotoča na življenje mišk kot pesemskih junakov: ti so drobni, a v svoji ustvarjalnosti v resnici veliki - zazrti so v lepoto sveta, igro besed, a tudi v manj prijetne resnice sodobnega časa, zato je zbirka izjemno aktualna.«

Predsednik izpostavlja tudi pomen ilustracij Alenke Sottler, ki je z nizanjem in prepletanjem mišjih trenutkov odlično nadgradila »gladko nitko iz besed«. Večernico je Anji Štefan izročil odgovorni urednik časnika *Večer* Matija Stepišnik, potem ko je izzvenela predstava *Gladke niti iz besed*, ki so jo pod režijskim vodstvom Nataše Konc Lerenzutti in Samante Kobal pripravili dijaki dramsko-gledališke smeri Gimnazije Nova Gorica.

Žirija, ki ji je bila zaupana naloga, da spozna in ovrednoti lansko produkcijo mladinske književnosti v Sloveniji, je imela težko nalogo, ker je morala prebrati in oceniti blizu 280 izvernih del, kar je največ doslej. Profesorica za to področje na mariborski Filozofski fakulteti Dragica Haramija

je pred leti opozarjala, da je zgolj okoli 30 odstotkov kakovostnih del, ki jih je mogoče brez zadrege priporočiti mladim in tudi starejšim bralcem.

Srečanja *Oko besede*, ob nominacijah za večernico

v književnih besedilih; Andrej Zavrl: *Ali so tujci* »drugačni«; Barbara Baloh: *Tujost v jeziku: pripovedovanje otrok v večjezičnem in večkulturnem okolju*; Barbara Pregel: *Družbena tujost in argentinska*

Za začetek Očesa besede je Franci Just zbrane seznanil s pomenom srečanja, ki je bilo 23. po vrsti, nagrado večernica pa so podelili 22. Prvo je prejel Tone Pavček za *Majnice - fulaste pesmi*. Na fotografiji: Rudi Ringbauer, eden najplodovitejših aforistov v Sloveniji, Aksinija Kermauner, predsednica Društva slovenskih pisateljev, urednica revije *Otrok in knjiga* Darka Tancer Kajnih, Franci Just, Društvo za humanistična vprašanja Argo, ki je organiziralo srečanje, strokovnjakinja za mladinsko književnost Dragica Haramija in članica pripravljalne skupine, Vesna Radovanovič.

sanjem, knjigami in bralno kulturo v Sloveniji, osrednji pa je bila 22. podelitev nag-

s klobukom Maše Ogrizek (Mladinska knjiga) in *Tom-bola ali življenje!* Suzane

Slovesna podelitev večernice se je začela s predstavo *Gladke nitke iz besed* (tekst je bil sestavljen iz del letošnjih nominirancev), v kateri so nastopili dijaki umetniške gimnazije dramsko-gledališke smeri iz Nove Gorice. Predstavo so si ogledali učenci iz murskosoboških osnovnih šol.

rade večernica za najboljšo mladinsko literarno delo, ki je izšlo v lanskem letu. Žirija, ki ji je predsedoval Igor Saksida, je izbrala pesniško zbirko Anje Štefan *Drobtine iz mišje doline*, ki je z ilustracijami Alenke Sottler izšla pri Mladinski knjigi. Poleg Anje Štefan so bile nominirane in nominiranci *Groznovilca in*

Tratnik (Mladinska knjiga). Organizatorji srečanja *Oko besede* so pripravili lično brošuro s programom in povzetki referatov na simpozijih, v uvodnem delu pa je objavljen tekst Francija Justa *V spomin Milanu Vincetiču*, pesniku in uredniku, ki je bil stalen udeleženec druženja pesnic, pesnikov in literarnih teoretikov.

Slavnostno (in slastno) torto je razrezala in jo ponudila obiskovalcem prejemnica večernice Anja Štefan v družbi odgovornega urednika *Večera* Matije Stepišnika.

co in podelitev nagrade, imajo tudi druge vsebinske poudarke. In sicer je vsako leto kakovosten seminar na različne teme, letos je bil denimo v znamenju *tujstva in tujosti v mladinski književnosti*. Na simpoziju, ki ga je organizirala revija *Otrok in knjiga*, vodila pa Darka Tancer Kajnih, urednica te publikacije, so literarni strokovnjaki in mladinski pisatelji razpravljali o tematiziranju različnih oblik tujstva v mladinskih literarnih delih. Marjanca Ajša Vižintin: *O migracijah*

mladinska književnost; Suzana Tratnik: *Tuji doma*; Cvetka Sokolov: *Vsak bralec s svojega planeta*. Oko besede so spremljali še: Okrogla miza *Avtor in avtorske pravice*, literarna delavnica *Mlade oči*, obiski pisateljev po šolah, Oko besede in *Noč raziskovalcev*, film Štefana Kardoša *Pout*, Literarno popotovanje v Vzhodne Slovenske gorice ter *Oko besede* in Nacionalni mesec skupnega branja.

Tekst in fotografije: Ernest Ružič

Veseli otroci

Veseli otrok ob prenovljenem vrtcu na Gornjem Seniku

PREKMURJE

Volitve

V Sloveniji je 2018 volilno leto. Na spertoletje smo meli parlamentarne volitve, stere so svojo piko na i daubile komik v sredini meseca septembra, gda je rosag daubo nauvo vlado. Konec leta nas čakajo ške lokalne volitve, stere so za večino lüstva tak ali tak bole zanimive kak tiste prve, vej pa do volili svoje župane in tiste, steri do sedeli v občinski kotrigaj. Prvi kraug lokalnih volitev de 18. novembra, v tisti občinj, gé niti eden od kandidatov za župana nede daubo več kak 50 procentov glasov, ta se tistiva dva, steriva ta mela največ glasov, tri kedne sledkar, 2. decembra, ške gnauk »zgrabila« za županski stolec.

Volilna kampanja de se uradno začnila 19. oktobra, neuradno pa se je že dosta prva. V Prekmurji, gé je 19 občin (járás), so »stari« župani več ali menje že vsi napovedali, ka do pá kandiderali na tau mesto. V zadjom cajti (tau je že dugoletna praksa) pa tekmüvlejo, sto de prejk vrezu več pantlik ob otvoritvaj nauvih in moderniziranih poštij, krožišč in tak ta dale.

Ka se volitve bližajo, kaže tüdi tau, ka so vsi, steri škejo kandiderali na njih, bole dobri in prijazni, kak pa so te, gda nega volitev. Tisti, steri se vozimo po poštij iz Murske Sobote prauti Martjancom, smo že neka kednov nazaj v pamet vzeli velko reklamo za enoga od kandidatov za župana v občini Moravske Toplice. Kak de se bližo cajt volitev, de iz dneva v den več takših in podobnih plakatov. Zanimive so tüdi druge metode, stere nücajo kandidati. Čiglij so gnesden takši cajti, ka je fontoško, če znaš nücati tisto, ka ti ponüjajo internet in nauvi mediji, je za nüc tüdi tau, če znaš človeki segnoti v rokau, ške bole pa, če volivci kakši špricer plačas v domanjoj krčmi.

Silva Eöry

»Vsak človek ima svojo pot. In vsaka pot ima svoj pomen.«

SLOVENČARCE PA SLOVENČARGE, VARAŠANKE IN

V zadnji deseti lejtaj se naša mala narodnostna skupnost v Porabji dostakrat napautila kam v Slovenijo, ka bi prej bole spoznali naši lidgé matico. Slovenska narodnostna samouprava v Slovenskoj vesi tau paut vküper zveže z romanjom - ali kak dosti pravijo, s praoškov. (Prauška se meni na telko ne vidi, ka ta je bole navezana na kakšne buče, na stalne cerkvene svetke, kak je v Vasvári na malo mešo ali svetek Marijinoga rojstva.)

Naše romanje je namenjeno rejsan tomi, aj vse več zvejmo o Sloveniji, vej smo pa mi tö dél toga naroda, istina, ka samok na telko, na kelko nas za Slovence majo v „domanjoj“ Sloveniji. Tisti, ta k šterim ge obiske pripravlam, štere že naprej gor poiščem, so radi nam, če bi pa tak vidla, ka nej, tá bi nej pelala lüdstvo iz Porabja. Verniki, šteri redno odijo k slovenskim mešam v Varaši, žé na začétki leta spitavajo: »Šli mo létos pa kam v Slovenijo?« Tak se pa té bus vsigdar brž napuni.

Kam pa zakoj? Tau je moje pitanje do sáme sebe, gda začnem pripravlati potovanje. Zatao, ka mam samok en den, ne smej biti duga paut, ka té samok na avtobusi sedimo. Moremo nika nauvoga videti, moremo nika žé znanoga potrditi. Pa te so eške posebne želje sopotnikov.

Gnauk smo šli v Šmarje pri Jelšah k sv. Roku, smo pogledali tisto enkratno kalvarijo, štero tam majo. Té mi je domanji župnik, gda sem ga

gorpoiskala, pa sem ma pravla, ka bi rada vse več sakralnih spomenikov, bazilik, cerkva in kalvarij v Sloveniji spoznala pa nütpokazala

Sveto mešo v mariborski frančiškanski cerkvi je služo Dejan Benedikt Emberšič

tistim, šteri se z menov napautijo - pravo, ka ge nemo tak dugo živela, ka bi tau vse lejko doj zopojdlá.

Zakoj pa? Zatao, ka je v Sloveniji 7 bazilik - po cejlom

Prošnje je štejla Erika Köleš Kiss

sveti je vsevküper 1740 - je 387 cerkva, štere so posvečene Devici Mariji, pa nejsem vküpperšejla, kelko stau je drügh, posvečenih drüghim svetnikom.

Od sedem bazilik smo že pod mojim vodenjom večkrat bili na Sveti Gori pri Mariji, Materi božji svetogorski Kraljici, z več skupinami,

večkrat smo gorziskali slovensko narodno svetišče ali baziliko Marije Pomagaj na Brezjaj, pa tak baziliko Marije Zavetnice na Ptujski božje v Brestanici in baziliko Žalostne Matere božje v Stični. Dve sta ostali do lanskega leta neobiskani: v Mariboru bazilika Matere Usmiljenja in bazilika Marijinega obiskanja v Petrovčah.

Letos sem mejla dolaučeno, ka moremo iti na Ptujsko Goro, ka eni letošnji romarje so tam eške nej ojdli, škejo pa videti Marijo Zavetnico, pa bi radi bili, če bi je sprejela pod svoj plašč pa pomagala se vojskovati s navaulami, betegami, pa živeti v etom, bola bogatom, pa dunk bole srmaškom svejti.

Etak sem pa mogla paut tak vküp napelati, ka de en kraug, gé de nütri Ptujška Gora tö.

»Prejk trej bregauv prejk tri dolauv« smo se vozili po Goričkom, po Pomurju, na slovenskom Štajerskom, bili smo v Mariboru, na Pohor-

ju, pelali se prek Haloz, po Podravju, po Jeruzalemskih goricah ta do Ljutomera pa domau. Najprva smo gorpoiskali baziliko Matere Usmiljenja v Mariboru. V tau cerkev sem zgučala slovensko sveto mešo z nam dobro znanim patrom Benediktom Emberšičem, frančiščanskim meni-

hom. Brat Emberšič je maševal v Turnišči, gda smo prvišli na romarsko paut v Slovenijo leta 2008, za eno malo v Monoštri, smo ga pa najšli, gda je služo na Sveti Gori pri Solkanu tö. Srečanja smo se enako veselili mi in gospaud kaplan Emberšič. Mešo je služo dvojezično: po našom domanjom geziki - šteroga pozna za toga volo, ka je goraso v Trdkovi - pa v knjižnom tö. Lejpa meša, lejpa prédga o tom, ka »dober človek prinaša iz dobrega zaklada svojega srca dobro.« pa kak moremo čüti, če dobro poslušamo, kak so nam lejko reči na asek, štere nam pametni lidgé tá povejo. Lejpe svete pesmi pa molitve vküper s predgov so ponüjali zaistino düšno spünjavanje. Baziliko - cerkev s samostanom v Maribori so zidali med lejtami 1892 - 1900 tam, gé je pred tistim stala kapucinska cerkev, štero so radi gorziskali romarje, pa ka jih je vsigdar več bilo, je etak gratala mala. Nauva cerkev je duga 57,5 m, šürka 24 pa viska 17,5 m z dvöma, 58 m viskima törmoma s 3 m viskima pozlačenima križoma. Pred drügo bojno je mejla šest zvonov, šteri so vküper vagali 12867 kg. Té je bojna porüšila, gda so pa prvi zvonovi meli staulejtnico, so gratali zdignjeni v zvonik trgé novi zvonovi, šteri vagajo samok 3700 kg. Pozlačena podoba Matere Usmiljenja pozdravi romare, z napisom se pa pove prošnja vörnikov: »Vsem, ki pobožno vstopijo in zaupno prosijo, bodi morska zvezda in v smrtni uri vrata nebeska, o Marija!« Cerkev je mlada: komaj več kak 100 lejt stara, je pa čudovita! Za baziliko minor jo je razglasil papež Pij X. Maribor ni daleč, idite jo pogledat, šteri ste eške nej bili.

Iz Maribora nas je vodila paut na Prihovo na podpo-

N VARAŠANCI NA ROMARSKI POTI PO SLOVENIJI

horskem delu Dravinjskih goric. Ta, gnauk svejta v lesej (gozdu) „skrita” – prikrita romarska cerkev Marijinega varstva paoleg Slovenskih Konjic je tō priljubljena med romarji. Že v 1100 lejtaj je stala stara cerkev na tom mestu, štero so v 15. stoletji prejk zozidali, pa sledkar, v 1700-ih lejtaj pa. Cerkev pa okolica sta čudoviti! Baug nam je dopūsto, ka smo leko v lejpom sončnom vremeni vse tao doživeli. Glavni cerkveni oltar je eden najlepši „zlato oltarov” v Sloveniji. Kak je Marija pomogla lidam, o tom gučijo legende. Pravijo, ka je na prihovškem brgej gnaok svejta na božični dēn, v mrzloj zimi, vōocvela črešnja. Tao so za božje znamenje vzeli lidgé, aj na njenom mestu zozidajo svetišče. Mesto je tak gratalo cilj romarov od paoleg pa od daleč. Kak se smili Marija, če jo

smo pa za pau eno méli dojpogučano obed na Ptujski Gori pri babici Bredi. Na srečo, nas je dober šofer brž

Na avtobusi smo lejpe Marijine pesmi zaspejali, Rožni venec pa drūge molitve molili, dokeč smo se vozili do

V starom tali varaša smo malo kolik poglednili pa smo nut sedli v cerkev Janeza Krstnika. Cerkev je bila zidana na začetki 15. stoletja in je prvotno stala zvūna varaša. Trnok bogato je okinčana. Lepao smo spejali pa molili pau vōre, smo si poglednili pa fotografirali oltare pa smo se pomalek posloveli od Ljutomera tō. Šteli smo presenetiti gospaoda vikarja Franca Režonjo v Razkrižji, dapa je bilau že malo kesno, tak smo se pa napautili prauti Soboti pa domau.

Dobro, prijazno družbo smo imeli. Vsi smo se dobro počūtili. Mati Marija nas je vodila, Marija Zavetnica nas je v svojo obrambo vzela pa pelala, Marija Pomočnica nas sprevajala. Gvūšna sem, ka do romarge tau paot v lejpi spominaj nosili eške dugo cajta.

»Pravo romanje je romanje v svojo notranjost!« (Papež Benedikt XVI.)

Erika Kōleš Kiss
slovenska zagovornica

Verniki so molili in spejali v vsakšoj cerkvi

pripelo ta. Po obōdi nam je brat minorit lepao, nadraobno ta pravo zgodovino Ptujске Gore pa cerkve, zanimive zgodbe je pripovejdo, vogrské povezave – Sigismund Luksemburški, ogrski kralj – je tō raztomačo. K Mariji na

Ptuja, potem pa prejk Jeruzalemskih goric do Ljutomera. V Ptuji so se romarge sprehodili po starem mestu gor do grada, eni so pa se spehajali po mausti nad Dravo. Za eno vōro smo se vozili dale. Naslednja naša postaja je bila v Ljutomeri, v glavnom varaši Prlekije ali Murskega polja pa Ljutomerski goric v Pomurju, tak ka smo že skor doma bili.

Na mausti nad Dravo

lepao prosijo, vōovadi zgodba, kak je eno sūjo leto dež poslala, gda so paoleg vesi kartuzijani s samostana v Žičah z več kak 1000 lidami šli prosit za dež pa so se domau po pauti vsi premočali. Župnijsko cerkev Marije vnebovzete je nam nutpokazo domanji župnik dr. Slavko Krajnc, njemi smo hvaležni za krasno predstavitev, za lejpe pesmi pa molitve pa za pogostitev tō, s šterov je nas fejs preseneto. Vōra je minaola 12.00, mi

Ptujsko Goro vsigdar radi pridemo!

»Na Gori tron, Marija, si izbrala, da svojim bi otrokom pomagala; že petsto petdeset je let minilo, ko zremo tu obličje tvoje mīlo. O gorska Mati, kličemo ti: Ave!»

Kar um, srce, lepota sta premogla, kar lepega je zmogla zemlje krogla, svetišče to zgradili so ti v slavo, ovenčali ti s krono sveto glavo. O lepa Mati, kličemo ti: Ave!»

ŽUPNIK Z ROLKO GOST MONOŠTRSKJE ŽUPNIJE

Septembrski gost niza prireditve z naslovom Sredini krščanski večeri je bil župnik Zotlán Lendvai iz Rédcicsa ali kakor ga poznajo po vsem svetu, župnik z rolko, ki je tudi najmlajšim pokazal, kako se uporablja omenjen športni rekvizit. V svojem predavanju je izpostavil, da ni problem, če pademo z rolko – večji problem je, če nismo sposobni vstati. In tako je z nami tudi v duševnem smislu.

Gost naslednjega predavanja bo László Varga, škof iz Kaposvára.

L.R.H.

ŽELEZNA ŽUPANIJA

Družinski program napravi-
vijo iz kupovanja

Zavolo tauga, ka Železna županja pri avstrijski meji leži, vsigdar je dosta Avstrijcov odlo prejk, najbola zato, ka se je njim splačalo pri nas kipūvati, djesti, k frizeri ali k zobozdravniki idti. Zdaj tak vōgleda, kak če bi se kaj spremenilo, zato ka zdaj že menje Avstrijcov odi prejk k nam. Edni tau pravijo, ka od tistoga mau, ka evrone majo, odi menje, drūgi tau pravijo, ka zato je menje Avstrijcov, ka pri nas so cejne že skur taše kak pri njij. Od tauga pa aj ranč ne gučimo, ka pri njij je dosta baukša kvaliteta kak pri nas, pa akcije so rejsan akcije, nej tak kak dostokrat pri nas, gda samo cejno prejknapisejo. Zavolo vsega tauga od leta do leta dosta menje Avstrijcov odi prejk k nam. Med kednom samo te pride več, če oni doma kakšni svetek majo pa pri njij so baute zaprejte. Frizerski saloni so pri nas dosta falejši kak pri njij, samo Avstrijci neškejo čakati, neškejo se naprej nutrazglasiti. Oni so tak, če prejkpridejo kipūvat, te si včasín frizuro škejo naprajti, dapa čakati neškejo, zavolo tauga te edni bola doma si dajo vlase naprajti. Ovak so oni taši, ka nagausti odijo v frizerski salon pa nagausta menjavajo frizuro pa barvo tō, trno je ne briga, če njim paše ali nej, pravijo sombotelske frizerke. Pri Avstrijcaj je tak, če prejk pridejo, te je tau največkrat družinski program. Z edno potjavv vse tanapravijo: kipūvajo, v frizerski salon pa k zobozdravniki dejo, pa če so zgotavili, te še dejo na obed tō. Ka je nauvo, ka dosta je tisti Avstrijcov, steri avtone vozijo prejk popravlat, dapa nej nauve, bole old timere dajo restavrirati.

Karči Holec

OD SLOVENIJE...

Pahor sprejel novo vlado

Predsednik republike Borut Pahor je sprejel novoizvoljeno vlado, še pred tem pa je na kratek pogovor povabil tudi predsednika vlade Marjana Šarca, ki je prepričan, da uspehi ne bodo izostali, če bodo znali sodelovati. Pahor je v nagovoru novoizvoljeni vladni ekipi zagotovil, da bo z njo sodeloval po svojih najboljših močeh. Po njegovem mnenju je dolžnost predsednika republike, da iskreno in odkrito s predsednikom vlade in pristojnimi ministri, zlasti tesno z obrambnim in zunanjim ministrom, tehta, katere odločitve so boljše za interese države in velike večine naših ljudi. Najpomembnejši točki njihovega skupnega sodelovanja sta po Pahorjevem mnenju ugled države ter varnost navzven in navznoter. »Da imamo urejene odnose s sosedi, da smo aktiven član EU in zveze Nato, da rešujemo vsa vprašanja po mirni poti in da imamo ugled v mednarodni skupnosti,« je pojasnil Pahor. Spomnil je, da ima Slovenija prvič v zgodovini manjšinsko vlado, za njen uspeh pa je po njegovem mnenju ključnega pomena dialog vlade z opozicijo, s socialnimi partnerji, s predsednikom republike in dialog v družbi nasploh.

Šarec je v nagovoru izpostavil, da vlada ni tukaj zato, da bo dan po kakšni odločitvi v medijih brala, kako je dobra in kako jo imajo vsi radi. »Vlada ni zato, da ugaja, ampak zato, da deluje. Vsi v tej dvorani se moramo zavedati, tudi mediji, da smo vsi tukaj zato, da delamo v dobro Slovenije,« je poudaril premier in dodal, da to ni vlada ene ali šestih strank, pač pa vlada Slovenije. Šarec sicer verjame, da uspeh ne bo izostal, če bodo znali sodelovati, predvsem pa, če bosta sodelovala predsednik republike in premier.

STROKOVNO SREČANJE UČITELJEV

26. septembra je v knjižnici Dvojezične osnovne šole Jožefa Košiča na Gornjem Seniku potekalo prvo strokovno srečanje osnovnošolskih učiteljev, ki poučujejo slovenski

vzgojiteljicam, strokovno delo z mladimi učitelji, pedagoški asistentkami in strokovna izobraževanja. Ob koncu šolskega leta bo 5-dnevni izobraževalni seminar za učitelje v

Izpopolnjevanje učiteljev je potekalo v knjižnici DOŠ Jožefa Košiča na Gornjem Seniku

jezik in dvojezične predmete v tekočem šolskem letu. Srečanja sta se, poleg učiteljev, udeležili ravnateljici DOŠ kot tudi pedagoški asistentki iz Slovenije.

Namen srečanja je bil dogovoriti se o izobraževalnih potrebah in aktivnostih, ki naj bi potekale v tem šolskem letu (strokovna srečanja, letni seminar, izobraževanja, individualna svetovanja, projekti ...) kot tudi o dejavnostih za učence (ekskurzije, tekmovanja, preverjanje znanja, jezikovne počitnice ...). Vse strokovne aktivnosti bom izvajala podpisana svetovalka za šolstvo Slovencev v Porabju.

Glavnina strokovne pomoči bo svetovanje učiteljem in

Sloveniji, tokrat ob slovenski obali. Šoli bosta pripravili predloge glede ekskurzij v Slovenijo, prav tako si učenci spet želijo na jezikovne počitnice v Fieso. Vsi pa si bomo prizadevali za dvig kvalitete pouka slovenskega jezika in večjo prisotnost slovenščine v šolskem okolju.

Tokrat je bila prvič z nami nova pedagoška asistentka iz Slovenije na DOŠ Jožefa Košiča Gornji Senik, profesorica slovenskega jezika Valentina Novak. Dva tedna že spoznava življenje in delo seniške šole ter se postopoma vključuje v pouk. Želim ji obilo pozitivne energije in veselja ob strokovnem delu na šoli.

Valerija Perger

NA ŽOGARIJI V SARAJEVU

20. septembra smo se s 13. učenci DOŠ Števanovci napotili na zelo dolgo pot. V mesecu maju smo namreč dobili vabilo iz Ljubljane na Žogarijo v Sarajevu. Bosna in Hercegovina je od nas oddaljena 600 kilometrov. V enem dnevu ne bi prispeli tja in nazaj, zato

Hrvaške, iz Črne gore in naša iz Porabja na Madžarskem.

Od devete ure naprej so se skupine zbirale, dobile drese, pregledali so dokumente. Ob desetih je bil pozdravni govor ministra Bosne in Hercegovine. Potem so se začele spretne igre in nogomet.

Števanovski učenci na dvorišču osnovne šole v Sarajevu

smo prosili za malo pomoči iz Ljubljane, da bi nam pomagali naročiti prenočišče. Tako smo dobili naslov hotela Hollywood in možnost, da lahko eno noč prespimo tam. V četrtek zvečer smo se pripeljali do cilja. Dobili smo sobe in smo šli na večerjo. Hotel je bil zelo lep, in tudi vse drugo je bilo za učence super.

Naslednji dan, v petek po zajtrku, smo skupaj šli do I. Osnovne šole Ilidža. Bilo je zelo lepo vreme, zato so igre potekale na dvorišču. Predstavilo se je sedem skupin, ki so tekmovali v finalu. Skupine so bile iz Srbije, Slovenije, s

Igre so bile zelo zanimive, otroci so morali zelo paziti in biti pozorni. Med igrami so potekali plesni nastopi. Otroci so se lahko izkazali tudi v kvizu. Učitelji so prav tako imeli igre.

Na koncu programa je vsaka skupina dobila pokal, medalje in diplome. Po kosilu smo se napotili proti domu, saj nas je ponovno čakala dolga pot. Zadovoljni, toda zelo utrujeni smo se po polnoči pripeljali domov.

Hvala vsem za pomoč, za lep sprejem in zanimiv program.

*Agica Holecz
ravnateljica*

99 LET JÁNOSA HERCZEGA

V refektoriju nekdanjega cistercijskega samostana, zdaj tudi poročna dvorana Občine Monošter, so pozdravili 99-letnega Jánosa Herczega, ki je bil vse svoje življenje zelo aktiven Monoštrčan, nazadnje je vodil društvo upokoencev. Župan Gábor Huszár je izpostavil, da se je z dvema devetkama János Herczeg včlanil v klub nesmrtnih Monoštrčanov. Stric Jancsi je med tem, ko je pripovedoval o svojem življenju, razkril tudi skrivnost dolgega življenja. »Ko piješ vino, ne jemlji zdravila, ko vzameš zdravilo, ne pij vina,« se je pošalil slavljenec, ki je kljub visoki starosti mentalno zelo svež. S šampanjcem so mu nazdravili povabljeni gostje in člani društva upokoencev.

L.R.H.

Častnega občana Monoštra sta ob njegovem rojstnem dnevu pozdravila sedanji predsednik DU József Horváth in župan Gábor Huszár

Sindikalistka Zdenka Bobovec

KRÜJ SI SLUŽI TAK, KA POMAGA DELAVCOM

Sindikalistka Zdenka Bobovec je bila rojena in je gorrasla v prekmurski vesnici Törnišče: »Čiglij je moj oča biu Štajerec, doma iz Spodnjih Ivanec, se mam ges za Varašanko. Moja mama, stera je zdaj 86 let stara, je iz Törnišča, gé sta se z očom tudi spoznala po tistom, ka je on se prišo za bautoša. Tudi moja mama je bila bautošica. Ges, pa tudi moj brat, steri je osem let mlajši od mene, sva se nej naroudila v špitali, liki doma. Te je ške vrtcov nej bilou, tak ka sta me pazila dedek in mamca. Sploj stari oča je pazo na mene kak na svoje okau. Lepe spomine mam na njega. Na žalost je rano mrau, te gda sam bila v drugom razredi osnovne šaule.«

V osnovni šauli se je nej samo včila, liki je rada plesala v folklorni skupini, pauleg toga se je te, gda je odila v šrti razred, začnila včiti špilati na fude: »Tau je sploj očovo zelenje bilau. Küpo pa mi je takše velke fude, ka so mi jih mogli, gda sam šla na vaje, pelati, vej pa sam jih sama nej mogla nositi. Pauleg toga sam rada špilala tudi v šolski gledališki skupini.«

V srednjo, in tau ekonomsko šaulo, je odila v Mursko Soboto: »Z naše šaule nas je šest ali sedem šlo na tau šaulo. Prva tri leta sam med kednom živela v dijaškom daumi, v zadnjom leti pa sam se v Mursko Soboto vozila z busom. V tretjot letniki sam spoznala Bobovca. Oženila sva se in šla obadva študerat v Ljubljano. Zanimivo je, ka mam v indeksu zapisano Zdenka Korošak, prečrtano in dopisano, poročena Bobovec. Dve leti sva bila oba tam.« Po tistom, ka je mauž šau k sodakom, se je Zdenka zaposlila v lendavski Nafti, gé je vöminila eno de-

lavko, stera je kusta gratala. Brž pa je tudi ona zanosila in rodila čerko: »Pogodbo sam mela do konca avgusta 1980. leta. 25. avgusta sam

Sindikalistka Zdenka Bobovec

rodila, par dni po tistom pa sam doživela šok. Mela sam carski rez in sam bila dva kedna v špitali. Moj pokojni tast mi je delavsko knjižnico, stera je po pošti

penzijo, sam ostala edina profesionalna sindikalistka v Pomurji. Če v fabriki pride do kakšne nevole, te dem med naše člane in probam rešavati probleme

Na sindikalnom shodi v Ljubljani leta 1991; Zdenka na kejpji, steri je tau kalendara, prva s prave strani

domau prišla, prineso v porodnišnico (szülöotthon). Tak sam v enoj rauki držala dete, v drugi pa tau knjižico. Mauž je te ške pri sodakaj biu, tak ka sam srečo mela, ka sam z detetom te leko pri starišaj živela. Konec leta sam nauvo službo najšla v Gidosi, od tam pa sam šla v fabriko Gorenje Varstroj,« raztolmači Zdenka Bobovec, stera si svoj vsakdanešnji krüj službi tak, ka pomaga delavcom, članom Zveze svobodnih sindikatov Slo-

me«. Poklicno je v sindikataj začnila delati 10. maja 1991. Tau se je zagudilo tri mesece po tistom, ka je firma Gorenje Varstroj - tau je bila velka fabrika, v steri je delalo 1200 lidi - šla v stečaj. V toj firmi je bila predsednica sindikata. Po tistom, ka se je v Sloveniji politični sistem vöminiu in je članstvo v sindikati nej bilou več obvezno, »so se v naši firmi vseeno vsi včlanili v naš sindikat, samo šest direktorov nej.« Zdenka Bobovec vadlülve, ka majo gnesden menje

članov, kak so jih meli ške pred 20. leti: »Nam člani ne bižijo, oni dejo v penzijo. Naše generacije so bole cenile sindikate, mlajši pa zdaj več nej telko, ka je naupek. Mam pa zanimive primere. Tam, gé so stariške aktivni, oni svoje mlajše pošljejo k nam. Zdaj mam glij plane, ka mo letos več delali na tom, ka mladim, steri se gnesden ne včijo več telko o delavski pravica, kak smo se včasmi, približamo naše delo in jih probamo vključiti v naše vrste. Sploj zavolo toga, ka so tudi gnesden dostakrat kršene pravice delavcov, pa lidge sploj ne vejo, ka naj bi napravili. Tisti, steri jim delo davlejo, dostakrat kršijo zakone: »Delavci niti telko ne napravijo, ka bi prišli do nas in nas pitali za tanač, ka naj napravijo. Dostakrat se zgodi, ka kakši paper podpišejo, steroga jim sploj ne bi trbelo podpisati. Ges pravin tak, niti eden paper je nej takši, ka bi ga mogo v eni minuti podpisati.«

Delavni cajt Zdenke Bobovec je od sedme do trej, samo gda so problemi v firmaj, jih more iti dostakrat rešavati tudi zadvečerka ali večer: »Morem povedati, ka pogrešam vljudnostne obiske. Toga več nega. Vsi pridejo z nevolami. Tudi če se dem kaupat v lendavske Terme, vsi, steri se z menov pogučavajo, gučijo samo o sindikalni temaj. Morem pa prajti, ka tudi če sam na dopusti, če so nevole, dem na teren. Tudi telefon furt zdignem. Znam, ka mogauče v tistom hipi ne morem pomagati, leko pa človeka poslušam in njemi povem, ka mo napravili in ga tak potrauštam.«

Silva Eöry

Kejpi: Silva Eöry in osebni arhiv Zdenke Bobovec

... DO MADŽARSKE

Župan Budimpešte bo spet kandidiral

Čeprav bodo lokalne volitve pri nas šele spomladi naslednje leto, se mediji že zdaj sprašujejo, ali bo prišlo do spremembe na čelu glavnega mesta. Sedanji župan Budimpešte István Tarlós je avgusta sicer dal vedeti, da se leta 2019 ne bo potegoval za županski stol glavnega mesta, toda po najnovejših informacijah si je premislil in sprejel kandidaturu vladne stranke FIDESZ. In sicer pod dvema pogojema, za katera naj bi se dogovoril s samim predsednikom vlade Viktorjem Orbánom. Kot prvi pogoj je postavil, naj vlada ne spreminja sedanje javno-upravne ureditve glavnega mesta, oz. naj se glavni župan Budimpešte voli neposredno na občinskih volitvah. Drugi pogoj za kandidaturu je znatna finančna pomoč za razvoj Budimpešte, ki naj bi jo prestolnica delno sicer dobila preko Urada predsednika pod nadzorom državnega sekretarja, odgovornega za razvoj Budimpešte in aglomeracije.

Politični barometer

Od spomladanskih parlamentarnih volitev je za 7 odstotkov naraslo število tistih volivcev, ki ne bi šli na volišča, če bi zdaj bile volitve, ali ne vejo, kateri stranki bi dali svoj glas; tako je trenutno 31 odstotkov neopredeljenih volivcev. To so verjetno volivci, ki so od volitev zapustili vladno stranko FIDESZ, ki ima kljub temu podporo 37 odstotkov vseh volivcev, medtem ko tudi najmočnejšo opozicijsko stranko Jobbik podpira le 9 odstotkov vseh volivcev. Sledita dve levičarski stranki, socialisti imajo 8-odstotno podporo, Dmeokratska koalicija pa le 6-odstotno. Priljubljenost opozicijskih strank se od spomladanskih volitev ni spremenila, torej volivcev, ki jih je zgubila vladna stranka, niso pridobile.

SPROBO SEM, ČE REJSAN TOPLA VODA TEČE

Kak v Porabji tak v Sloveniji je dobro poznan človek Laci Korpič iz Varaša, najbola kak muzikant. Nej čüda, vej pa sploj dosta nastopov je emo doma pa ranč tak zvün meje tö. Istina, ka že več lejt zavolo zdravdja mogo enjati špilati, dapa v Sloveniji še gnesden ga spominajo. Zato sem si mislo, ka gora ga poiščem pa malo mo se pogučavo z njim, dapa zdaj od tisti časov, gda je še nej emo, pa da več nejma fude v rokaj.

- Laci, dosta vse vejmo od tebe kak harmonikaša, dapa tau, ka gde si bejo doma, gde si gorraso, tak mislim, ka menja. Leko bi nam zdaj malo od tej mladi lejt pripovejdo.

»V Varaši sem se naraudo, v Sakalovci sem goraraso, prejk od kulturnoga dauma smo bili doma, gde sem 35 lejt živo. Kak mali pojep ranč tak sem živo kak vsi drüdjji moji vrstniki, vleti sem krave paso, v potoki smo se kaupali pa špilali smo se. Dosta sem bijo pri očinoj materi, zato ka sem tam krave paso, oni so se prejk mosta držali, nejdaleč kraj od gauštja. Nikdar ne pozabim, tak pet lejt star pojbiček sem bijo pa sem krave paso, gda so gnauk Markovič gospaud v črnoj reverendi mimo šli, dja sem se pa njim tak poklono, ka „csokolom“. Oni so prejk po gauštja odli pejštji iz Števanovec v Sakalovce pa gda sem se dja z njimi srečo, vsigdar sem se tak poklono. Gnauk, gda sem gospauda Markoviča zagledno, sem pito babo, ka sto so oni. „Zaka, vejpa ne vejš, ka oni so pop,“ pravijo, „dapa zaka pitaš?“ „Zato, ka petkrat sem se njim poklono, ka csokolom pa gda sem se šestkrat poklono, tau so me pitali, če se ne vejim ovak poklanjati.“

- Laci ti maš sestro ali brata?

»Edno sestro mam, ona je tri lejta mlajša kak dja.«

- Dosta si mogo krave pasti pri babi?

»Dosta, gnauk bilau tak, ka sem nika tazadrejmo pa mi je krava s prejdjno nogauv na nogau staučila, zato ka sem go na lanci paso. Pomalek sem go začno baužati, mislo sem, ka te dolastaupi z moje noge, dapa

nej stejla. Dočas, ka je kaulak sebe travo vse dola nej podjejla, dočas je nej üšla zmes. Te čas sem dja Boga molo, aj s tau nogauv stauči tadala, s sterov na mojoj nodjej stoji, zato, ka če z

Laci trno rad šte potopise

drügov stauči, te moje nogau vse raznokpoklači. Hvala bau-gi, krava dola z moje noge staučila pa te sem sem se tak rejšo.«

- Pa v zimi, ka ste delali, da nej trbelo krave pasti?

»Te smo se sankali na Forganom brejgi. Gnauk, gda je dvajsti centi snega spadnilo, dja sem vzejo sani pa sem üšo gora na brejg se sankat. Samo

Mladi muzikant na nastopi s trionom Časar leta 1974

dja sem nej goravsejo na sanke, litji goraležo, tak ka sem glavau naprej emo. Lopau sem se pelo tadola, tak ka se je vse prašilo za menov, samo gnauk so sani nutra v kartinjak priletele, pa so se stavile, dja sem pa v lufti eden salto napravo. Velko srečo sem emo, zato ka naletja bi si šinjak leko strau na tistom velkom brgej.«

- Tistoga reda, gda si ti gorra-

so, dosta mlajšov je bilau v Sakalovci?

»Dosta je bilau, zazrankoma pa zadvečerek smo odli v šaulo. Tau je tak bilau, ka od prvoga razreda do štrtoga razreda so

odli gnauk zrzanka, gnauk zadvečerek, pa te so se manjavali z drüdjimi steri so od petoga do ausmoga razreda odli. Tistoga reda je še lüstvo dosta vtjüpdolo, dosta bola kak zdaj, najbola te, gda so kukrco pa goščice löj-pali. Tam sem gnauk čüjo, ka so starejši pripovedjali od tau-ga, ka zazranka v sakalovskom potauki topla voda teče, dapa

tau ka zaka pa v sterov vöri, tau so že nej vedli prajti. Gnauk, gda je tak prišlo, v ausmoj vöri sem tavö üšo pa sem se kaupov potoki, gde smo meli vönapravleno tašo kaupanco. Tak je mrzla voda bila, ka sem skur nej zmrzno, dvanajsetkrat sem što do tri, zato ka dvanajsetkrat sem se nutravdaro v vudau. Vidiš, pa zaman so mi mati pa oča prajli, aj se nédem kaupat,

ka betežan baudem, nej sem je poslüşo. Tak sem se razhlado, ka prava nauga se mi zagnojila pa zavolo tauga so me dvakrat rezali. Vejš, kakšno bolezan sem emo, mislo sem ka nauri gratam.«

- V Rabo ste se nej odli kaupat?

»Dostakrat, zato ka smo mi tam meli sonžete pa te so nas paulak pistili sodactje, dočas je senau senilo, dočas smo se mi kaupali. Dja sem vsigdar ta üšo, gde je voda tak pamalek tekla, zato ka plavati se nej vedo, bola sem se samo v vodej kobaco. Gde je taša nizka voda bila, tak do kolen pa brž tekla, ta sem se nej potjüso nutratiti, zato ka nevauni se bejo pa voda bi me taodnesla.

- Rad si v šaulo odo?

»Leko povejmo, dapa najbola se mi je zato malanja vidlo. Dostakrat so me prosili, aj njim tau ali tisto dolanamalam. Zatau pomauč so te mena drügi pa malo matematiko pomagali. Zvün malanja se še spejvanje rad emo, gnauk gda smo se Marseillaise včili (francuska himna), te sem dja pred vöro nutraneso harmoniko pa te tak smo se včili spejvati. Dosta vrstnikov se je bojalo, ka do je vözvali spejvat pa nedo vedli, zato sem dja njim te s fudi probopomagati.«

- Kama si se üšo včit, gda si osnovno šaulo vözopodo?

»Za sabaula (krojač) sem se üšo včit, za tri lejta, gda sem se oslobaudo, te sem pa v Kermedin v Stil fabriko üšo delat. Dobro delo sem emo, pejglati sem mogo, zatau so mena na vöro sedem forinov plačali, ka je tistoga reda lejpa plača bejla. Za eden mejsce, gda je prejdjen vido, ka se terem pa dobro delam, včasim mi je petdeset filerov zdigno na vöro. Te potejn v kratkom časi so v Varaši kravatno fabriko odprli, štirge moški pa osem žensk nas je bilau v varaši Tolna, gde so nas navčili, kak trbej kravate delati. Dja sem se tau navčo, kak trbej kravate vörezati, drügi pa drügo, tak ka od začetka do konca smo znali narediti vse, ka je trbelo. Gda smo se tü v Varaši začnili delati, te sem dja osem lejt bijo prejdjen, petdvajsti žensk je

delalo pod mojo rokauv.«

- Lado si znjimi?

»Edna je bila taša, stero sem mogo malo bešejktivati, nej je tak delala, kak bi trbelo, zavolo tauga so drüge mogle še za njauv delati. Gda je že tak dvejstau tazaprajla, te sem njej pravo, ka tau tak nede dobro. Vejš, ka mi je te prajla? Ka ona da šla na pártbizottság, pa te se leko poglednem. Dapa nej je mejla srečo, tam so njej tau prajli, aj se z rdečami knjigami ne hvali, bola aj peldo kaže drüгим.«

- Potejn si te že tak emo ansambel pa zbor pa dennauč ste odli nastopat, tau je zato tö nej bilau leko, sploj pa pondejlek, gda je delat trbelo tejtj.

»Gnauk je bilau tak, ka sem trüden bijo pa sem si prst prejk zašijo, tak me je bolelo, ka sem vse zvezde vido. Eden mejsce sem doma bijo, dočas mi je vcejlak zacejlo pa sem znauva leko delat üšo.«

- Gda so kravatno fabriko zaprli, te si kama üšo delat?

»Te sem profesionalno igro štiri lejta v Halászcsardi pa v restavrantu Tromejnik, potistim sem pa v fabriko Faáru (Lesnina) odišo delat. Za par lejt, v leti 2001 sem s hrptom betežen grato pa sem (rokkant nyugdijas) v invalidsko penzijo odišo pa te tak pomalek sem mogo enjati igranje tü.«

- Kak ti dejo dnevi doma?

»Večer v devetj si dolalezem pa do pau šeste, šeste spim. Med dnevom novine, knjige štem, najbolje potopise, zato ka tau name fejst briga, dapa zvün te še dosta fela vse. Te po obedi odim pa v bauto, zato ka ženo tü nauga boli, večer malo televizijo gledam, tak ka dnevi brž tadejo.«

- Vidim, ka dosta fotoalbumov maš, večkrat je naprej vzemeš pa je gledaš?

»Štiri albume mam, pa skur vse, gde smo bili nastopat, če so bili tjejpj, tiste sem nutrasklau pa napiso, ka gde pa gda je bilau. Če mi tak kaj napamet pride, te je naprej vzemem pa je poglednam, tau so zame vse lejpi spomini, dobro se malo nazaj spominjati.«

Karči Holec

Maurdje je gledalo za črne plamine - 5.

Indašnja ino moderna središča

Črna gora je erična po svojem maurdji, depa v rosagi eške dosta kaj drugoga tō geste kak globka, siva jadranska voda. Kak imé države povej, znautra v njej najdemo plamine, štere skrivajo indašnja zgodovino, staro središče Črne gore.

Če smo en den prva, v petek največ samo na štrandaj ležali, je biu sobotin den za pelanje po krivi, strmi poštijaj. Najoprvin smo prišli vu varaš *Nikšić*, s šterim imenom se vsikši sreča te tō, če je tam nikdar nej odo. V etom mestu kījajo najbolje erično č r n o g o r s k o pivo »Nikšičko«, štero leko tisti tō koštava, ki samo nutskoči v kakšo krčmau

na priliko v Ljubljani. Istina pa je, ka če rejsan je že pred več kak gezero šeststau lejta mi tam stau eden varaš, dosta kaj nemajo za pokazati. Mi smo tō samo do ednoga parka prišli, v šterom je stala lejpa pravoslavna cerkev, pri ednoj drugoj zidini pa smo na pamet vzeli, ka so na njau napisali grafit: »Srbija do Tokia«. Tau so poznane rejči srbski nacionalistov, vejmo pa, kama pela, če té nacionalizem preveč krepek grata.

Gda smo se dale pelali prauti glavnomi varaši *Podgorici*, smo za en malo zaglednili edno bejlo zidino visiko nutri v bregej. Zvōdali smo, ka je tau najbolje eričen sakralni spomenik Črne gore, takzvani *klauster Ostrog*. Tau je veuko prauškarsko mesto, tá pridejo vōrnicke pravoslavne cerkve s cejluga Balkana. Veuki avtobusi ne smejo gor, od parkplaca pelajo turiste z malimi mikrobusi. Če rejsan

so nam pravli, ka mo se samo štiri kilomejtere gor pelali, nam je špajсно grtūvalo, gda smo se že prejk stau serpentin vozili. Na konci je šofer ovado, ka je bila plaminska paut duga trinajset kilomejterov v ednom pravci.

Klauster Ostrog je v 17. stoletji začno zidati pūšpek

Ljudski inštrument »gusle« najbolje nūcajo slavski narodi na Balkani

Bosnije *Vasilije Jovanović*, štteri je tam mrau leta 1671. Njegvo tejo eške itak v klauštri leži, po njegvi blagoslov prihaja dosta lūstva. Gda smo mi taprišli, je spoj dugi red stau pred dverami. Vsikši moški je mogo duge lače na sé djati, ženske pa pleča pokriti. Gda smo končno prišli v edno malo kmično sobo, je eden pravoslavni pōpa včasik eden železen križ nam k lampam potisno, aj ga kūšnemo. Tau je takši šok biu, ka je človek nej mogo nika, samo kūšniti. Dale pa nam je pōpa glavau k ednoj škrinji potisno, gde - kak smo sledik gorprišli - je počivo sam sveti Vasilije. Bilau je kak v fabriki, eden drugi pōpa nas je po kūšivanji včasik vōposūno.

Klauster je rejsan na lejpom mestu, od više devetstau mejterov se opēra čūdovitni pogled na črnogorsko krajino. Kejpe rediti je sigurno

dozjapovōdano pa škoda, ka zvūn eške edne kmične sobe drugoga ne pokažejo. Istina je, ka peneze tō ne prosijo.

V maloj bauti sem si kūpo eden blagosloveni križec pa eden srbski Nauvi zakon s cirilicnimi literami. Spjoj sem pa biu veseli ednoma CD-ni erične pesmarce *Danice Crnogorčević*, šttera pauleg drugi cerkveni pesmi spoj lepau zaspejva poznano srbsko pesem »Sijaj svejklo sunce s Kosova« tō.

Prva, kak smo se napautili v dolino, se je naš šofer - po pravoslavnoj šegi - trikrat prekrižo. (Njini pa naš) Baug nas je srečno dojpriplelo, v trafiki pri parkplaci pa sem si kūpo edno »guslo«. Tau je balkanska muzična škér z lesa, z ednim drautom pa lokom (vonó), šttera má bobén s kauže. Zamé je tau bilau simbolično, vej se pa naša mala hrvaška tamburaška skupina v Somboteli zové »Guslice«, male gusle.

Paut nas je dale pelala v glavni varaš Podgorico, ali kak so go v socialističnoj Jugoslaviji poznali, Titograd. Če rejsan je tau središče cejle Črne gore, žmetno bi leko pravli, ka je lejpi varaš. V centri se zdigavajo vse glavne zidine: parlament, palača predsednika, narodna banka pa narodno gledališče, morem pa pripoznati, ka s svoji kejpov ne vejmo povōdati, šttera zidina je šttera bila. Nika je bilau eške bole špajсно: če rejsan je biu sobotin zadvečerak, je edne dūše nej na ulicaj bilau. Špancerali smo se v etom varaši dūhov, ge sem pa nutskočo v edno oprejšto knjigarano. Pravo sem bautoškinji, aj mi dá knigo o Črnoj gori, vej se pa v Somboteli nika takšoga ne dobi. Za en malo smo najšli zapakérani turistični vodnik v madžarskom geziki, gda pa sem ga kisnej na avtobusi goropro, sem vūdo, ka so v knigi skoro vse z mašinom dali dojobrnau-

ti, zatok je vse vkūper spoj špajсно napisano. Pa kejpi so ranč tak grdi bili. Eške dobro, ka sem si kūpo eden črnogorski roman za štenjé tō. Ništterni pautniki so najšli sladoleđ, če rejsan so nej znali, ka je Podgorica najbolje topeu varaš v Črnoj gori. Ge sem pa po svojoj staroj šegi pá kūpo eden dober mesni burek, štteroga sva s padašom na busi na žmani zejla. Napautili smo se k indašnjomi središču rosaga, varaši *Cetinje*. Mesto je stvauro krau *Ivan Crnojević*, gda je v 15. stoletji bejžo pred Tōrki, tam

Po blagoslov svetoga Vasilija pride dosta vōrnikov v klauster Ostrog

so v prvom veštauki za druknivanje na Balkani naštam-pali prve knige s cirilskimi literami. Osmanu so Cetinje petkrat gorvužgali, donk je do 1946 - gda je glavni varaš grato Titograd - bilau pravi center Črne gore.

Če rejsan v varaši leko poglednemo palačo veukoga voditelja *Petra Petrovića Njegoša*, cerkve, klauštre pa nekdešnje ambasade, se nam je tau nej prišikalo. Gda smo s skupinov taprišli, je ranč začno dež šprickati, zatok so se naši prejdni tak odlaučili, ka se dale pelamo. Ge sem malo čemeren biu, vej je pa Cetinje eden najbolje interesantni varašov stare

Črne gore.

Pelali smo se dale po poštijaj, šttere so nekda krive bile, do zdaj pa so s pomočjauv betona pa asfalta gratale bole ravne. Vozili smo se prejk najmenjšoga narodnoga parka rosaga, tau je *Lovćen*. Če rejsan je svoj status daubo zavolo lepote v naturi, v etoj kamenoj krajini najdemo mavzolej krala pa pesnika Njegoša (od koga smo že dosta pisali). Petar Petrović je eške v žitki proso, aj ga pokopajo pod drugim najvišim vrekom rosaga, največkšoga pa aj gordržijo za tistoga

največkšoga voditelja, štteri za njim pride.

Naša skupina se je raj posvetila kulinariki. Pauleg poštijaj smo vseposedik vidli male gazdije, pri šteraj so odavali vsefelé šunke pa sire. Žmetno se je bilau odlaučiti, donk smo se staveli pri ednom verti, štteri je na pult včasik vōsklau falate za koštavanje.

Nej zaman, naši

pautniki so tak cofart kúpili več kil dobraut. Gazda nam je pokazo svoj škedjen, gde so visale pa senile šunke. Od kraškoga »pršuta« je samo takši razloček, ka té črnogorske šunke sōlknivajo tō.

Z Narodnoga parka Lovćen smo prišli do roba bregauvnate črnogorske krajine. V prišešnjom tali naše serije leko zvejte, na šterom falati svoje poti smo največ Boga molili.

(Kej na prvi strani: Na zidinaj Podgorice se pozna, gda je gratala glavni varaš)

-dm-

VKÜPNO ZNANJE RASTÉ KAK GOBE PO DEŽI

V prvi trej kednaj septembra se je niške nej smo žaurdjati zavolo vrejmena, letna toplauča je eške dugo vódržala. Bilau pa je tiste sobote, 22. septembra, gda se je zrankoma v Somboteli začnilo samo tak lejvati. Nej sem biu gvúšen, ka

Predsednik gobarskoga društva se je nemški pogučavo s kolegari s Sombotela, s pomočjavu knjig pa so edno za drúgo naprej prihajala slovenska, madžarska pa latinska imena gob. »Porabje ino Goričko sta si žlati po gobovi fajtaj, donk pa má vsik-

gobe rastéjo po ednom cikluši. Oprvim naprej pridejo marca ino aprila, maja najdemo prve grbanje, lašičice ino golobice, vleti pa je edna pavza.

»Gobam ne dejeta dobro ica pa süuca, gda pa pride djesenski dež, je tau idealno za nji. Takšoga ipa poženéjo v veukoj numeri pa večféle fajt tó geste. Gnes smo najšli preci golobic, ranč kak madžarski kolegari, malo menje je bilau grbanjov. Večina gobarov v Sloveniji najraj iške grbanje pa lašičice,« je po košaraj pa veukom stoli kauli pogledno Slavko Šerod, šteri v Maribori organizera včenjá za poznavalce gob. »Mi včimo o gobaj že več kak petdeset lejt. Želejmo, ka bi prišlo do s kem menje betegov pa smrti zavolo gobovi čemérov. Največ leko napravimo z razstavami, mamó pa eden sistem neformalnoga včenjá, za začetničke pa za nadaljevalce.«

Mariborski gobarge so na Goričko ino v Monošter s sebov pripelali pet poznavalcov gob ali - kak uni z latinskov rečjavu pravijo - determinatorov. Milanka Gutman duga lejta pomaga pri včenjej lústva. »Vsakši pondejek mamó med 18. in 20. vóro gobarske večere. Reklamo nut-

vsikše gobe sploj dosta pripovedati, depa o regulaj prej tó trbej gučati. »Lidam povejmo, kelko

venci. »S kem prva začnemo včiti kakšo meštrijo ali ojtí v lejs, tem prva se mlajši cujnavčijo.

Za deco je tau iskanje kinčov v gaušči, na konci pa gobe vküper s starišami prineséjo na tržnico. Mi eške nagrade damó takšim mlajšam, opitamó je, če so sami nabrali, tak gratajo eške bole čedni v svoji vózraščeni lejtaj,« je ovadila Katalin Kalauz pa cujdala, ka je vleti nej preveč gob bilau, zdaj pa je vrejmén bole ladno pa deževno gratalo, tak majó vüpanje. »V Som-

Na srejdí septembra je bilau v goričkom pa porabskom lesej največ golobic

gob leko po zakoni naberéjo, ka ne smejo začke nücati, liki samo košare. Vse pa trbej začniti že v najmlajši lejtaj. Šaularge pridejo k nam v skupinaj, mi determinatori pa jim nutpokažemo najbolje čemeraste gobe ino nevarnosti, štere nas čakajo v gaušči, na priliko klejše.«

Gobe fejst brigajo starejšo lústvo tó, pripovejda Milanka Gutman. »Nekda so dosta ojdli po lesaj ino pripravljali vseféle gesti z gob. Nej so meli penez za drúgo ráno, zatok so küjali pa pekli gobe.«

Svoje gobe aj vsakši nutpokaže na veukoj tržnici (piaci) v Somboteli, tanačiva madžarska poznavalka gob Katalin Kalauz.

»Če štoj pride na tržnico pa vidi, ka dostaféle gob odavajo, leko dobi volau pa se napauti v gauščo gobe nabérat,« pripovejda sombotelska determinatorka. »Vesela sem, ka rejsan dosta lüdi prinesé pokazat svoje gobe. Tau delo je pri nas na Vogrskom šenki, zatok je sploj važno za našo zdravdije, ka vsikšo gobo odnesémo k poznavalcom.«

Na madžarskoj strani gnako brodijo o včenjej mladine kak Slo-

boteli k nam pride na den kauli 150 lüdi s svojimi gobami,« je zaključila madžarska majstrica. Najlepši tau toga dela pa je donk tisto, gda z gob žmano gesti grata. Na internetnoj strani Gobarskoga društva Lisička najdemo više 70 gobovi recejptov. Rasta Vrečko je je sama vónajšla več ducatov, med njimi »gostanjove ftičke z gostanjovimi grbanji«. »Gobe posišimo pa zmelemó v praj. Zmejšamo je s škipkami pa vrnjim mlejkom. Maso posolimo, premejšamo, cujdejemo zrezane küjane gostanje ali gostanjov pire. Zavijemo go v listnato testau ino spečemo. Leko napravimo 'fličke' ali ka koli s testa,« je povóдалa küjarca Rasta pa tak pokazala, ka se leko z gob desert tó napravi.

Slovenski pa madžarski gobarge (slejdjni s predsednikom društva dr. Istvánom Török) so več kak dve vóri postavljali razstavo na terasi pred Slovenskim domom. Če je štoj tam odo, je leko sploj dosta gobovi fajt vüdo. Leko pa je čüu tau tó, ka je med dvóma sausednjima narodoma vküpni gezik - latinski. Gobarge z obej strani grajnc planerajo do kleti napisati slovensko-madžarski gobarski slovar.

Slavko Šerod in Katalin Kalauz išketa slovensko, madžarsko pa latinsko ime gobe

je tau pravo vrejmén za gobe iskati po lesej, zatok sem po mobilu brž gorpauzvo predsednika »Gobarskoga društva Lisička Maribor« gospauda Slavka Šeroda.

»Tü na Goričkom samo špricka, naše košare se punijo z gobami, vidimo se podnék v Varaši,« se je smejav voditel skupine, štera je zatok prišla v gauščo sausedne slovenske krajine, ka aj bi z gob napravila razstavo na terasi Slovenskoga doma pa se padašivala s Porabskimi Slovenci pa madžarskimi kolegari.

»Z vogrskimi gobarami se o gobaj ne moremo pogučavati nej slovenski nej madžarski,« je tomačo Slavko Šerod, gda so njegvi kolegari na monoštrske stole postavljali svoje pune veuke košare. »Nücati moremo latinske reči. Gobe na bejdvej stranaj grajnce so skoro gnake, njina imena pa so sploj ovaška. Depa tau je samo pauleg meštrije. Drúgi zrok za našo paut je tau, ka postavimo razstavo za porabske šaulare. Uni v pondejek pridejo, pa si poglednejo, ka v njinoj krajini rasté, štere gobe so za gesti, štere so čemerne, na kaj morejo skrb meti v lesej.«

ša krajina svojo specifiko. Ne smejmo pozabiti, ka sta tevi dvej krajini sploj čistivi, v njija najdemo takše gobe, šteri v zamazani krajinaj nega,« je cujdau Slavko Šerod.

Med delom so se mariborski pa sombotelski gobari pogučavali o regulaj tó. »Ništerne gobove fajte, štere so zavarovane (védet) na Madžarskom, so zavarovane v Sloveniji tó. Pri nas je štraf

Po regulaj se gobe ne smej brati v začke, liki samo v škatüle pa košare

gnaki za vsej 41 zavarovani gobovi fajt, tau je 200 evrov, na Vogrskom pa majó bole rejtkle gobe višišo cejno. Knežja mušnica (császárgomba) má tü 5000 forintov štrafa, pri nas pa 200 evrov,« je tomačo mariborski gobar pa cujdau, ka

dejemo v vsakši medij, vsikši leko pride pokazat svoje gobe. Povejmo jim, štere so užitne (za gesti), štere nej. Navčimo je, kak se prav nabirajo gobe, kak leko gordržimo svojo lejpo naturo v Sloveniji.«

Determinatorka Milana zna od

SPORED SLOVENSkih TELEVIZIJSKIH PROGRAMOV

OD 5. OKTOBRA
DO 4. OKTOBRA

PETEK, 05.10.2018, I. spored TVS

6.00 Kultura, Odmevi, 7.00 Dobro jutro, Poročila, 10.05 Dober dan, 11.15 Vem!, kviz, 12.00 Ugriznimo znanost, oddaja o znanosti, 12.30 Zlata dekleta, ameriška humoristična nanizanka, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.30 Tarča, Globus, Točka preloma, 15.20 Mostovi - Hidak, oddaja TV Lendava, 16.05 Duhovni utrip, 16.30 Zlata dekleta, ameriška humoristična nanizanka, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.25 Slovenski magazin, 17.55 Novice, 18.00 Infodrom, tednik za otroke in mlade, 18.10 Pujsa Pepa: Juretov balon, risanka, 18.20 Vem!, kviz, 19.00 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.00 Slovenski pozdrav, narodnozabavna oddaja, 21.25 Na lepše, 22.00 Odmevi, Kultura, Šport, Vreme, 23.10 Kaj se je zgodilo z Baby Jane?, ameriški film, 1.25 Dnevnik Slovencev v Italiji, 1.50 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 2.45 Info-kanal

PETEK, 05.10.2018, II. spored TVS

6.30 Otroški kanal, 7.00 Otroški program: Op! 8.15 Slovenski vodni krog: Gabernica, dokumentarna nanizanka, 8.40 Policijski orkester - Odmev desetletij (Nina Strnad, Primož Fleischman in Nejc Bečan), 9.05 Bleščica, oddaja o modi, 9.35 Umore, je napisala, ameriška nanizanka, 11.15 Halo TV, 11.50 Dobro jutro, 14.35 Dober dan, 15.35 O živalih in ljudeh, izobraževalno-svetovalna oddaja TV Maribor, 16.00 Na vrtu, izobraževalno-svetovalna oddaja TV Maribor, 16.30 Halo TV, 17.10 Umore, je napisala, ameriška nanizanka, 18.10 Tele M, oddaja TV Maribor, 18.40 Primorska kronika, oddaja TV Koper-Capodistria, 19.05 Duhec, otroška nadaljevanka, 20.05 Oboževalka, francoski film, 21.50 Umore, je napisala, ameriška nanizanka, 22.45 Zvezdana, 23.35 Vikend paket, 1.00 Videotrak, 2.00 Zabavni kanal, 5.25 Videotrak

SOBOTA, 06.10.2018, I. spored TVS

6.00 Kultura, Odmevi, 7.00 Otroški program: Op! 10.50 Od blizu, pogovorna oddaja z Vesno Milek: Sabina Cvilak, 11.40 Tednik, 12.40 Na Glas, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.25 O živalih in ljudeh, izobraževalno-svetovalna oddaja TV Maribor, 13.50 Na vrtu, izobraževalno-svetovalna oddaja TV Maribor, 14.30 Med odmorom: Volitve; Hodnik pred 6E, avstralska otroška nanizanka, 15.00 Ambienti, 15.35 Profil, 16.10 Kitajska iz zraka: Prihodnost je tu, ameriško-kitajska dokumentarna serija, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.20 Naravni parki Slovenije: Logarska dolina, dokumentarna oddaja, 17.50 Od osnov do odličnosti z Donno Hay, oddaja o kuhanju, 18.20 Ozare, 18.25 Kalimero: To moramo videti, risanka, 18.40 Čebelice: O kralju, ki ni maral pospravljati, 19.00 Dnevnik, Utrip, Šport, Vreme, 20.00 Kdo bi vedel, zabavni kviz, 21.15 Bučke, izmišljene novice, 21.40 Poročila, Šport, Vreme, 22.05 Deklina zgodba (I.), ameriška nadaljevanka, 23.10 Križev pot, nemški film, 1.05 Profil, 1.30 Dnevnik Slovencev v Italiji, 2.05 Dnevnik, Utrip, Šport, Vreme, 3.10 Info-kanal

SOBOTA, 06.10.2018, II. spored TVS

6.35 10 domačih, 7.00 Najboljše jutro, 9.30 Slovenski vodni krog: Izza kamere, dokumentarna nanizanka, 10.10 Umore, je napisala, ameriška nanizanka, 12.30 Na lepše, 13.15 10 domačih, 14.05 Jeklene ptice nad Idrijo, dokumentarni film, 14.55 Rokovske simfonije Davida Garretta, koncert, 17.10 Umore, je napisala (V.): Zapuščina Trevorja Hudsona, ameriška nanizanka, 18.15 Dokumentarna oddaja, 19.10 Infodrom, tednik za otroke in mlade, 19.25 Osvežilna fronta: Kako potovati poceni 20.00 Nogomet - državno prvenstvo: Celje : Olimpija, 22.30 Televizijski klub: V vrtincu zakulisnih zgodb, 23.25 Umore, je napisala (V.): Dvojna prevara, ameriška nanizanka, 0.30 Videotrak, 1.45 Nogomet - državno prvenstvo: Celje : Olimpija, 3.40 Zabavni kanal

NEDELJA, 07.10.2018, I. spored TVS

7.00 Živ žav, otroški program, 9.15 Govoreči Tom in prijatelji, risanka, 9.25 Kozmo, belgijska otroška nanizanka, 10.00 Prenos maše, 10.55 Glasbena oddaja, 11.20 Verski program, 12.05 Ljudje in zemlja, izobraževalno-svetovalna oddaja TV Maribor, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.25 Slovenski pozdrav, narodnozabavna oddaja, 14.50 Mogambo, ameriški film, 16.50 Kino Fokus, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.20 Vikend paket, 18.40 Bacek Jon: Varuška, risanka, 19.00 Dnevnik, Zrcalo tedna, Šport, Vreme, 20.00 Umori na podežlju (XX.): Smrt malih cekinčkov, britanska nanizanka, 21.40

Informativno pogovorna oddaja, 22.30 Poročila, Šport, Vreme, 22.55 Tuja dokumentarna oddaja, 0.00 Glasbena oddaja, 1.10 Dnevnik Slovencev v Italiji, 1.35 Dnevnik, Zrcalo tedna, Šport, Vreme, 2.30 Infokanal

NEDELJA, 07.10.2018, II. spored TVS

6.55 Oddaja o duhovnosti in verskih skupnostih, 7.25 Glasbena oddaja, 9.10 Koda, izobraževalno-svetovalna oddaja, 9.50 Naravni parki Slovenije: Logarska dolina, dokumentarna oddaja, 10.15 Umore, je napisala, ameriška nanizanka, 12.20 Slastna kuhinja: Nadevana postrv z gobami, 12.35 ... (polni), 14.50 Svetovni popotnik: Ukrajina, 16.05 Zvezdana, 17.00 Umore, je napisala (V.), ameriška nanizanka, 18.00 Sanje o prihodnosti: Medicina prihodnosti, francoska dokumentarna serija, 18.55 Glasbena oddaja, 19.50 Žrebanje Lota, 20.05 Sinji planet II: Velika modrina, britanska dokumentarna serija, 21.10 Nesmrtni, oddaja o športnih velikanih, 21.35 Umore, je napisala, ameriška nanizanka, 22.30 Ambienti, 23.00 Avtomobilnost, 23.30 Bleščica, oddaja o modi, 0.00 Bučke, izmišljene novice, 0.20 Kdo bi vedel, zabavni kviz, 1.40 Videotrak, 2.40 Športni posnetki, 3.40 Zabavni infokanal, 5.20 Videotrak

PONEDELJEK, 08.10.2018, I. spored TVS

6.10 Utrip, Zrcalo tedna, 7.00 Dobro jutro, 10.05 Od osnov do odličnosti z Donno Hay, oddaja o kuhanju, 10.50 10 domačih, 11.20 Vem!, kviz, 12.05 Na Glas, 12.30 Zlata dekleta, ameriška humoristična nanizanka, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.35 Pogovorna oddaja, 14.30 S-prehodi, 15.00 Dober dan, Koroška, 15.30 Osmi dan, 16.00 Glasbena oddaja, 16.20 Serija, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.25 V svojem ritmu: Kdo bo najboljši?, glasbeno-dokumentarna serija za mlade, 17.55 Novice, 18.00 Govoreči Tom in prijatelji: Slavna pošast, risanka, 18.05 Lili in Čarni zaliv, risanka, 18.20 Vem!, kviz, 19.00 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.00 Tednik, 21.00 Studio City, 22.00 Odmevi, Kultura, Šport, Vreme, 22.55 Opus, 23.30 Glasbena oddaja, 1.10 Dnevnik Slovencev v Italiji, 1.40 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 2.35 Infokanal

PONEDELJEK, 08.10.2018, II. spored TVS

6.30 Otroški infokanal, 7.00 Otroški program: Op! 8.25 Slovenski vodni krog: Izza kamere, dokumentarna nanizanka, 8.50 Dokumentarna oddaja, 9.45 Umore, je napisala (V.), ameriška nanizanka, 11.30 Halo TV, 12.05 Dobro jutro, 14.20 Ljudje in zemlja, izobraževalno-svetovalna oddaja TV Maribor, 15.10 Avtomobilnost, 15.55 Izzivi - obrt in podjetništvo, informativno-svetovalna oddaja TV Maribor, 16.30 Halo TV, 17.10 Umore, je napisala, ameriška nanizanka, 18.10 Tele M, oddaja TV Maribor, 18.40 Primorska kronika, oddaja TV Koper-Capodistria, 18.55 Studio kriškaš: Morska plovba, mozaična lutkovna oddaja za otroke, 19.15 Kulturni brlog: 8., 19.25 Čudovita Japonska, japonska nanizanka, 20.00 Svetovni popotnik: Nizozemska, 20.55 Morilec z jezera, francoska nadaljevanka, 21.55 Psi lajajo v daljavi, 23.30 Umore, je napisala (VI.): Služba v Atenah, ameriška nanizanka, 0.25 Videotrak, 1.25 TV izbor, 2.45 Zabavni infokanal, 5.20 Videotrak

TOREK, 09.10.2018, I. spored TVS

6.00 Kultura, Odmevi, 7.00 Dobro jutro, Poročila, 10.05 Dober dan, 11.15 Vem!, kviz, 11.50 Obzorja duha, 12.30 Zlata dekleta, ameriška humoristična nanizanka, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.35 Studio City, 14.30 Kino Fokus, 14.40 City folk - Obrazi mest: Najboljše zgodbe, dokumentarna oddaja, 15.20 Kanape - Kanapé, oddaja TV Lendava, 15.55 Otroški program: Op! 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.30 Koda, izobraževalno-svetovalna oddaja, 17.55 Novice, 18.05 Žvenkci: Mila glasba, risanka, 18.20 Vem!, kviz, 19.00 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.00 Durrellovi (III.), britanska nadaljevanka, 20.55 Dosje: Televizija, 22.00 Odmevi, Kultura, Šport, Vreme, 23.10 Pričevalci: Albina in Karl Bezjak, 0.40 Dnevnik Slovencev v Italiji, 1.15 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 2.05 Info-kanal

TOREK, 09.10.2018, II. spored TVS

6.30 Otroški kanal, 7.00 Otroški program: Op! 8.20 Žogarija, 8.45 Slovenski magazin, 9.10 Umore, je napisala, ameriška nanizanka, 11.30 Halo TV, 12.20 Dobro jutro, 14.10 Dober dan, 15.00 Kdo bi vedel, zabavni kviz, 16.30 Halo TV, 17.10 Umore, je napisala, ameriška nanizanka, 18.10 Tele M, oddaja TV Maribor, 18.40 Primorska kronika, oddaja TV Koper-Capodi-

stria, 19.00 Adrenalinci: Potapljanje, dokumentarna serija o mladostnikih, 19.30 Čudovita Japonska, japonska nanizanka, 20.05 Bombaž - zgodba o novodobnem suženjstvu, francoska dokumentarna oddaja, 21.00 Prava ideja: Kmetija Rozman, pridelovalka solate, 21.40 Akcent, 22.35 Goljufija (II.), danska nadaljevanka, 23.45 Umore, je napisala, ameriška nanizanka, 0.45 Ukane po kanadsko: Ustvarjalnost, razvedrilna oddaja, 1.15 Videotrak, 2.20 Zabavni kanal, 5.25 Videotrak

SREDA, 10.10.2018, I. spored TVS

6.00 Kultura, Odmevi, 7.00 Dobro jutro, Poročila, 10.05 Dober dan, 11.00 Vem!, kviz, 11.35 Slastna kuhinja, 11.50 Opus: Ustvarjalni Opus Janija Goloba, portret ob 70-letnici, 12.30 Zlata dekleta, ameriška humoristična nanizanka, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.35 Intervju: dr. Aleš Črnič, 14.35 Duhovni utrip: Evangelijski center Izhod, 15.00 Mostovi - Hidak, oddaja TV Lendava, 15.30 Otroški program: Op! 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.30 Turbulenca: Dotik, izobraževalno-svetovalna oddaja, 17.55 Novice, 18.05 Trobka in Skok: Sibirski mraz, risanka, 18.20 Vem!, kviz, 19.00 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.05 Film tedna: Moj zmenek na slepo z življenjem, nemški film, 22.00 Odmevi, Kultura, Šport, Vreme, 22.55 Morja - skrivnost izginule plastike, francoska dokumentarna oddaja, 0.00 Turbulenca: Dotik, izobraževalno-svetovalna oddaja, 0.35 Dnevnik Slovencev v Italiji, 1.10 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 2.05 Info-kanal

SREDA, 10.10.2018, II. spored TVS

6.30 Otroški kanal, 7.00 Otroški program: Op! 8.15 Kanape - Kanapé, oddaja TV Lendava, 8.45 10 domačih, 9.30 Umore, je napisala, ameriška nanizanka, 11.30 Halo TV, 12.00 Dobro jutro, 13.45 Dober dan, 14.35 Vikend paket, 15.55 Ambienti, 16.30 Halo TV, 17.10 Umore, je napisala, ameriška nanizanka, 18.10 Tele M, oddaja TV Maribor, 18.40 Primorska kronika, oddaja TV Koper-Capodistria, 18.55 Ribič Pepe: O čistoči, mozaična oddaja za otroke, 19.20 Čudovita Japonska, japonska nanizanka, 19.50 Žrebanje Lota, 20.00 Popoln glas - tenorist Nicolai Gedda, nemški portretni film, 21.00 Od blizu, pogovorna oddaja z Vesno Milek: Nataša Tič Ralijan, 21.55 Bleščica, oddaja o modi, 22.30 Številka 55, hrvaški film, 0.15 Ukane po kanadsko: Zdravje, razvedrilna oddaja, 0.45 Videotrak, 1.15 Zabavni kanal, 5.20 Videotrak

ČETRTEK, 11.10.2018, I. spored TVS

6.00 Kultura, Odmevi, 7.00 Dobro jutro, Poročila, 11.15 Vem!, kviz, 11.45 Turbulenca: Dotik, izobraževalno-svetovalna oddaja, 12.30 Zlata dekleta, ameriška humoristična nanizanka, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.35 Akcent, 14.30 Slovenski utrinki, oddaja madžarske TV, 15.00 Pod drobnogledom - Nagyitó alatt, oddaja TV Lendava, 15.45 Prava ideja: Kmetija Rozman, pridelovalka solate, 16.20 Nabriti detektivi: Tat na taborjenju, nemška otroška nanizanka, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.25 Ugriznimo znanost, oddaja o znanosti, 17.55 Novice, 18.00 Utrinek: Mladimo prihodnost? 18.05 Mala kraljična: Hočem polža!, risanka, 18.20 Vem!, kviz, 19.00 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.00 Tarča, Globus, Točka preloma, 22.00 Odmevi, Kultura, Šport, Vreme, 22.50 Osmi dan, 23.25 Votla krona (II.): Voja dveh rož: Henrik VI., britanska nadaljevanka, 0.30 Ugriznimo znanost, oddaja o znanosti, 0.55 Dnevnik Slovencev v Italiji, 1.30 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 2.25 Info-kanal

ČETRTEK, 11.10.2018, II. spored TVS

6.30 Otroški kanal, 7.00 Otroški program: Op! 8.15 Hiške, dokumentarni film, 9.20 Na lepše, 10.05 Umore, je napisala (VI.): Nesrečna ženska, ameriška nanizanka, 11.00 Halo TV, 11.35 Dobro jutro, 13.55 Koda, izobraževalno-svetovalna oddaja, 14.45 Televizijski klub: V vrtincu zakulisnih zgodb, 15.35 Dosje: Televizija, 16.30 Halo TV, 17.10 Umore, je napisala (VI.), ameriška nanizanka, 18.10 Tele M, oddaja TV Maribor, 18.40 Primorska kronika, oddaja TV Koper-Capodistria, 19.00 Fircologi, mozaična oddaja za otroke, 19.30 Čudovita Japonska, japonska nanizanka, 20.00 Naravna čudesa Zemlje (I): Skrajna čudesa, britanska dokumentarna serija, 20.55 Avtomobilnost, 21.30 Ne pozabi, koprodukcijski film, 23.05 Umore, je napisala, ameriška nanizanka, 0.10 Slovenska jazz scena, 1.05 Ukane po kanadsko, razvedrilna oddaja, 1.35 Videotrak, 2.40 Zabavni kanal, 5.20 Videotrak

20. oktober 2018

2018. október 20.

18.30

**SE DOBIMO PRI PORABSKI
DOMAČIJI V ANDOVCI**

18.45

**NAPAUTIMO SE NA
VRAJŽO POT
PO KMIČNI ANDOVSKI GOŠČAJ**

*Pridite vsi, šteri se ne bojite od čaralic,
vragauv, smrti pa od skūšnjava.*

**VRAJŽI KONCERT
s skupino D-DUR**

**PROGRAM JE
BREZPLAČEN!**

Vsakšoga čaka organizator

PKTD Andovci

18.30

**GYÜLEKEZŐ AZ
ORFALUI TÁJHÁZNÁL**

18.45

**GYALOGTÚRA A „SZELLEMEK ÚTJÁN”
AZ ORFALUI SÖTÉT ERDŐN
KERESZTÜL**

*Mindenkit szeretettel várunk,
aki nem fél a boszorkányoktól, ördögöktől és lidércektől.*

**D-DUR
ZENEKAR KONCERTJE**

**RÉSZVÉTEL
DÍJTALAN!**

Sok szeretettel várunk minden érdeklődőt!

RSZKTE Orfalu

OBISKI POTUJOČE KNJIŽNICE V PORABJU

PROGA 1				
	PRIHOD	ODHOD	LOKACIJA	DATUMI
GORNJI SENIK	8:30	9:30	pri osnovni šoli	ponedeljek 3. in 17. september, 1. in 15. oktober, 12. in 26. november, 10. december
SAKALOVCI	9:45	10:05	pri vrtcu	
ŠTEVANOVCI	10:20	11:00	pri osnovni šoli	
MONOŠTER OŠ	11:15	11:45	Pri osnovni šoli	
MONOŠTER	11:50	12:20	pri Hotelu Lipa	

Porabje

TEDNIK
SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Izhaja vsak četrtek
Založnik:
Zveza Slovencev na Madžarskem
Za založnika:
Jože Hirnök

Glavna in odgovorna urednica
Marijana Sukič
Naslov založnika in uredništva:
H-9970 Monošter,
Gárdonyi G. ul. 1.;
tel.: 94/380-767;
e-mail: porabje@gmail.com
ISSN 1218-7062

Tisk:
TISKARNA DIGITALNI TISK D.O.O.
Lendavska 1; 9000 Murska Sobota; Slovenija

Časopis podpirajo: Državna slovenska samouprava,
Ministrstvo za človeške vire (EMMI), Zveza
Slovencev na Madžarskem in Urad vlade RS za
Slovence v zamejstvu in po svetu.
Naročnina: za Madžarsko letno 2.600 HUF, za
Slovenijo 22 EUR. Za ostale države 52 EUR
ali 52 USD.

Številka bančnega računa: HU75
11747068 20019127 00000000,
SWIFT koda: OTPVHUHB

Muzej Avgusta Pavla

Obiskovalce pričakuje

od torika do sobote od 11.00 do 15.00 ure.

Skupine sprejemajo tudi zunaj delovnega časa,

prijavite se lahko po telefonu 94/380-099.

Vstopnina za odrasle: 600 forintov ali 2 evra,

za dijake in upokojene: 300 forintov ali 1 evro.

Za šolske skupine prirejajo tudi delavnice.